

Szerkesztőség:

Rimaszombat Erzsébet-tér 4-ik sz., az emeleten Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadó hivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árkedezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezésrűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Városunk és a párbaj.

Valahányszor a párbajról szólnak, vagy írnak, mindig azt hangoztatják, hogy a párbaj a középkor maradványa és eltörrendő. Igaz, az megeseett a 15—16-ik században, hogy a törvényszék ítéletben mondotta ki, hogy a sértő és sértett, minthogy köztük az igazságot kideríteni nem lehetett, vivjon egymással, egyenlő fegyverekkel, hogy a kinek igazsága van, azt az isten meg fogja segíteni s leteríti bűnös ellenfelét. De ezek sem elől tévesztik azt, hogy a párbaj más alakban is található abban a korban, hogy a párbaj önigazság szolgáltatási eszköz oly időben, mikor az egyéni sérthetlenség, a becsület az államtól kevés, vagy éppen semmiféle védelemben nem részesült. Abban a korban a párbaj czélszerű és helyes intézmény volt, mert módot, szabályokhoz kötött módot nyújtott a sértettnek, hogy az állam által megtorolni elmulasztott sérelmét megtorolja s ezzel igazságot szolgáltatson önmagának.

Igaz, hogy a megtorlás gyakran nem sikerült, sőt az eredmény éppen az ellenkező volt, — ez az illetőnek privát pech-je, a mint hogy gyakran megeseik, hogy a tényleg szenvedett sérelem, vagy egyéb ok miatt a bírósághoz elégtételért forduló vádló, mivel vádlottat a bíróság bizonyítékok híján felmentette, rágalmas miatt büntetést kap, — de a ki párbajozott, az eleget tett a közvéleménynek, mert ha nem is sikerült neki, de legalább igyekezett megtorolni a sérelmet, melyet tulajdonképpen nem neki magának, a gyenge embernek kellett volna megtorolnia, hanem a hatalmas államnak. Tamen laudanda voluntas.

Azt hiszem, ez a párbaj elmélete ma is, és az emberek nem is fogják a párbajt sutba dobni, míg a törvény feltétlen és megnyugtató elégtételt nem biztosít azon sérelemeknek, melyekre büntető törvénykönyvben paragrafusokat felállítani eddig vagy nem sikerült, vagy rosszul sikerült.

TÁRCSA.

Olyan csendes . . .

Olyan csendes, szép az este.
Olyan vonzó az alkony.
Hunyó alkony fénye, pirja
Zöld levelen, barna hantón.

Mikor a fény lassan-lassan
Árnyná válik, lengő árnyná.
Szerteáradt alkonyatpír
Éjtakaró ködhomályá.

Éjtündérek lengé fátyla
Széttérül a messze tájon.
Nehezülő szempillákra,
Hollószárnyon száll az álom.

Olyan csendes, szép az alkony.
Alkonyi dal a magasba.
Csalogat, hív, von az a pír:
Jöszte édes a szabadba.

Alkonyi dal, madár ének,
Mig sietne búcsút venni:
Puha fészke hű ölére
Száll a madár megpihenni.

Fátyolatig mig ránk boritná,
Betakarna csendes éjjel:
Megtelik az éj gyönyörrel,
Fény-homály szült édes kéjjel.

Kéj gyönyörtől ittasulva
Lesz a méla esend beszédes.
Míg susog az éji szellő,
Hallgassuk ki, jer, jer édes.

Mit beszél a lány szíromnak,
A virágnak ha kitarja
Gyenge kelyhe kebelét az?!
Kebelére vágyva várja.

Vannak sérelemek, melyeknek elégtételt a paragrafus egyáltalában nem adhat, melyek a párbajt fenn fogják tartani, dacára Anglia hatalmas lépésének és a többi államoknak Angliához való csatlakozásának.

Érezte azt törvényhozásunk is, hogy a párbaj a legtöbb esetben elkerülhetetlen, hogy kiküszöbölni nem lehet, mert különben, nem mérné rá oly csekély büntetést. Oly csekély a párbajra kirótt büntetés a magyar btkvben, hogy tulajdonképpen nem is eredményezi azt, a mit vele céloztak t. i. hogy visszatartsa az embereket és különösen a feltűnési viselkedésben szenvedőket, a tényleg büntetést érdemlő haszontalan párbajozástól.

Mindenki tudja, hogy a párbajt nem lehet megszüntetni, de igenis lehet korlátozni s oly tiszteletre méltó stadiumra juttatni, hogy csak mint utolsó, ritkán, és tiszteletteljesen használt eszköz szolgáljon a becsület helyreállítására.

Az egészről levonva a konzekvenciát, a párbaj czélszerű és tiszteletre méltó intézmény, de „est modus in rebus“!

Ha elgondoljuk, hogy városunkban a legutóbbi időben hány párbajeset fordult elő, kénytelenek vagyunk belátni, hogy szokatlanul sok a párbaj, mi oly kis területű városkában bizonyára koros tünet

Nem volna helyes, ha valaki azt hinné, hogy a lefolyt párbajok felett kritikát akarunk mondani, sőt, — mindenki a legjobban tudja, mikor kell becsületeért sikra szállania, itt csak az általános szempont vezérel minket és kérdeznünk óhajtjuk önmagunktól, mért párbajozunk annyit, nem tudunk megférni bőrünkben, nagyon tulzott felfogásunk van-e a becsületről, nem vagyunk-e eléggé jovialisok, hogy megbocsássuk egymásnak gyengéinket, vagy a széles kedvünkben megeseett sérelemeket, hanyatlík-e a kölcsönös tisztelet egymás iránt és így tovább, lehetne még sok hasonló kérdést feltenni.

A csalogány édes ajka
Ha epedve, vágyva esendül.
Hajló bokor enyhe árnyán,
Mít dalol a szerelemről?

Hő dalán a szerelemnek
Elmerülve édes kéjbe.
Lelkünk szárnyát hadd fűrössze
A boldogság tengerébe.

Borsody Béla.

Mese-mese.

Nyár van, perzselő meleg nyár. Forró júliusi nap tüzi a földet. A pusztai utvonalon mentén megyek az erdőszél felé, hogy elérjem, ami után vágytam: az erdő csendes magányát, hogy háborgó, beteg szívem lecsendesüljön. Mert beteg vagyok s vágyom oda, hol lellem való vágyainak élhetek, hol a lomb susog, a fű zizeg, ahol nem hallom az élet fárasztó, örökös zaját.

Ha járom az utczák sorát, vidám, elégedett emberek kacagását hallom. elmenekülök oda, hol magam vagyok kimerült lelkemmel . . . Ó, ha én még nevetni, kacagni tudnék édes, gyermekes boldogsággal, megelégedettséggel; kacagni úgy, mignem köny fakad szememből, az öröm könnyüi. Pedig egykor, óh jól emlékszem rá, mulattam, kacagtam én is . . .! Hogy így meg kellett azóta változni mindennek!

. . . Hallgat a pusztaság. Az aratók nótájának vizshangját már csak messziről hallom . . . Itt vagyok végre. Selymes, puha fűbe fekszem egy vén tölgy alá. Körülöttem a néma csendet csak a bogárzűmmögés zavarja meg, s néha egy-egy vadgalamb suhogó repülése, amint süvítő szárnylendítéssel siet valamely lomb hűs árnyába. Belebámulok az erdő homályába, s gondolatgondolatra, kép képre száll. El-elnézem ezt a kis darabját a nagy világnak, hol minden szívemhez beszél: a fű, fa, a levél, s úgy tud engem gyönyörködtetni . . . Egy csoport virág van előttem, a galagonya-bokor mellett, körülötte rajzik a vadvirágba szerelmes bogárnépség, zűmmög, dudol, illatban fürdik. Két mohos törzs között belátok mélyen az erdőbe. Egy korhad, száraz fa nyújtja

Nem azok ellen akarunk mi itt fellépni, a kik párbajoznak, mert hiszen azok talán nem is tehetnek róla, valamint járvány idején nem tehet róla az ember, ha a legkissebb meghülés halálos ágyba dönti, — itt csak arra akarunk rámutatni, hogy kis városunkban a történetek után itélve nagyon harcias és nem éppen egészséges szellemnek kell uralkodnia, miért is ennek helyesebb irányba terelése, mivel ez bizonyára minden egyesnek szívében fekszik, minden egyes embernek, de különösen a mérvadó köröknek kötelessége.

Ez az egyedüli módja a gyakori párbajok elmaradásának. A mint hogy járványok idején nem a beteg emberek gyógyítása, hanem az általános egészségügyi viszonyok javítása s a betegség elöidézé okok eltávolítása által lehet elérni a megbetegedéseknek a minimumra való leszállását, úgy itt is nem a párbajozók, ellen kell fordulni — a mint az, helyesen, nem is történik, hanem az egészséges társadalmi szellemet kell ápolni, az egyetértést, jó barátságot és engedékenységet a nagyképű és komolyságában neveltség, kapzsi becsvágygyal szemben győzelemre vinni.

Vármegyei közgyűlés.

Gömörvármegye törvényhatósága ma — 17-én — Hámos László főispán elnöke alatt látogatott közgyűlést tartott, melyen a vármegye számos közérdekű ügye nyert elintézt.

A közgyűlést Hámos László főispán szép szavakkal nyitotta meg, s üdvözölve a megjelenteket, tudomásra hozza, hogy e gyűlés utolsó a régi vármegyei házában. Annak az őszinte óhajlásának ad kifejezést, hogy a mult keserűségeit a feledés fátyola borítsa s az új székházba a kölcsönös szeretet és becsülés, a közügyek iránt való lelkesedés érzete és a vármegye érdekeinek mindenkor hű istápolására való készség kísérjék a törvényhatóság tagjait.

A zajos éljenzéssel fogadott szavak után szép jelet következett. Bornemisza László alispán emelt szót, s abból az alkalomból, hogy Hámos László vármegyének közszeretében álló főispánja e minőségében egy évtizedet

mohos karját az ég felé, csak az az egyetlen ág van még rajta, azon sinces levél, csak arra jó, hogy megüljön rajta a vérese, ha gyilkos módra szokott vacsorázni.

A szellő meglíbbenti a fűszálakat, a faleveleket s felséges, édes illata szálldos felém. Lassan-lassan lehunyom szememet, agyamra fátyol borul, s gondolataim már az álom világában járnak. Alakok, képek vonulnak el előttem. Aztán mintha két meleg, kar ölelné át fejemet, mintha valaki ölébe emelné. És hallok rég elfeledett dalokat, fülemben cseng egy édes hang, és mesél, mint egykor régen, annyi év előtt . . .

— Anyám, édes anyám!

. . . Volt, hol nem volt . . . Mesél bohókás, kedves történeteket, min egykor annyit kacagtam. Mesél az égről, az angyalokról, és mesél egy halvány csillagról, mely nemrégén még a földön járt, itt játszott, kacagott velünk, s most a végtelen magasságból ragyog le ránk. Azután átöleli sajtó fejemet és megeseköl. Én pedig sugok üzenetet annak a halvány csillagnak, aki itthagott minket s föltelepedett az égi kárpitra, hol a menyországba vezető út nyílik meg . . .

Pannának hívták. Egy mulatságon ösmerkedtem meg vele. Már az első pillanattól, mikor megláttam, mindjárt megszerettem.

Képe, alakja mindig szemem előtt lebeg. Keresu, nyulánk alak, halovány arc, lágyan csengő halk beszéd, mely oly fátyolozott volt, mint az ábrándos szempár tekintete.

Forró, meleg nap volt, mikor először hozzájuk mentem. A por, a kövek is meleget lehettek; a fű bágyadtan hajlott le az ut mentén, a madarak meglapultak a lombok árnyékában. A tikkasztó hőségben kibált az élet is. Csak én siettem a perzselő melegben, egy édes csobogó patak mellett, keskeny gyaloguton czélem felé. A parton fűzfák gunnyasztottak s néha be-bekandikáltak a víz ezüstös habjaiba, s felém biztatólag integettek hajlós, selyemlevelű ágaikkal. Egész valómat egy édes sejtetem fogta el: a jövőndő boldogsága. Ábrándjaimba elmélyedve, észre se vettem, hogy beértem a faluba. Lakásuk nagy, sárgás-barna ház volt, elől fenyőfákkal ültetve.

most töltött be, őt, a közügyek lelkes vezérfejét, ki működésével, mint a közbeke apostola s a vármegye természet vezetője — a köztisztelést kiérdemelte — őszinte szívvel és meleg érzelmekkel üdvözli. A közönségnek adott kifejezést, mikor azt kívánta, hogy őt a Mindenható főispáni díszes állásában a vármegye közönségének öröme és a közügyek javára még sokáig tartsa meg.

A lendületes szavakra felharsant a lelkes éljenzés, n. re *Szentiványi* Árpád orsz. képvis. emelt szót, s a vármegye bizottsági tagjai nevében külön is üdvözölte szép beszédében a főispánt, s kifejezést adott a közhangulatnak, mely szerint az új székház felavatásával egyidejűleg óhajtják a főispán működésének 10 éves jubileumát megünnepelni. Szívvel kívánja, hogy a főispán tovább is az eddigi szeretettel és szigorúsággal töltse be főispáni tisztét. — Ujból kitört a viharos éljenzés, melynek csillapultával *Hámos* László főispán meghatva mondott köszönetet a nem várt ünneplésért, s biztosította a vármegye közönségét, hogy tehetsége szerint, legjobb tudásával és igyekezetével óhajtja ezután is szolgálni a kormányt és a vármegyét. A ma is nyilvánult jóindulat és eddigi működésével szemben manifesztált elismerés gyarapítani fogja erejét, hogy lankadatlan buzgósággal szolgálja továbbra a közügyeket, szavai élénk éljenzés kísérette.

A napirend előtt, meg *Szentiványi* Árpád indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy báró *Fejérvári* Géza honvédelmi miniszter 50 éves szolgálata és örvendetes felügyölése alkalmából üdvözli.

Ezután *Gömöry* János és *Kubinyi* Géza azt javasolták, hogy a közgyűlés küldjön ki egy bizottságot, mely a főispán ünneplésének módjait állapítsa meg, *Bornemisza* László alispán ezt az állandó választmányra bízta s a közgyűlés ilyen értelemben határozott, mire kezdetét vette a tárgysorozat pontjainak tárgyalása.

Lukács Géza főjegyző felolvasta *Bornemisza* László tartalmát és nagy gondtal megszerkesztett jelentését, melyet lapunk jövő számában egész terjedelmében közölni fogunk.

A jelentést tudomásul vette a közgyűlés, mire elnöklő főispán *Madarassy* Iván és *Sarlay* Samuél tiszteletbeli szolgabírák nevezte ki, s őket a rimaszécsi főszolgabírói hivatalhoz osztotta be szolgálatára.

A vármegyei székház építésére vonatkozó jelentést tudomásul vette és elhatározta a közgyűlés, hogy az új székház felavatását a jövő 1902. év tavaszán fogja megünnepelni s az előirányzott építési költségeket túlhaladó többletet nem pótdó utján, hanem a rendelkezési alapból fogja a vármegye fedezni.

Ezután a vármegyei katonai beszállásolási pótadót megszavazta a közgyűlés, s elhatározta, hogy a szolgaszemélyzet szaporítását az új épületbe szükséges több fűtőanyag engedélyezését a belügyminisztertől kérmezni fogja.

A bábauy rendezése és a szülésznői tanfolyam létesítése tárgyában tartott értekezletről betérjesztett alispáni jelentést a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vette, és hozzájárult, hogy a körházi alap kamatából 1200 korona a tanfolyam céljaira utalványoztassék. A belügyminiszteriummal való további tárgyalásokkal az alispán és a körházi igazgató bizott meg.

A megyebizottsági tagok sorából folyó év végével kilépők helyére az új választás folyó év szeptember hó 23-ikára tüzett ki, s választási elnökökként kiküldettek: *Rozsnyóra* dr. *Marko* Sándor, *Dobsinára* *Gömöry* Gusztáv, *Alsó-Sajóra* *Spezian* Gusztáv, *K.-H.-Varallyára* *Kathona* László, *Csetnekre* *Matolay* Bertalan, *Ochtinára* *Kirinyi* Béla, *Jolsvára* *Bazilidesz* Gusztáv, *Nagy-Rőczére* *Mihalik* Dezső, *Pelsőzre* *Sebők* Pál, *Dernőre* *Hodinka* Mihály, *Polonkára* *Kalchbrenner* Hugó, *Pohorellára* *Schröder* Gyula, *Murányba* *Prékopa* Károly, *Giczébe* *Remenyik* Andor, *Szkárosra* *Szentiványi* Árpád, *Harkaásra* *Dapsy* Béla, *Ratkóra* *Latinák* Frigyes, *Kövibe* *Podhraczký* Endre, *Rimaszombatba* *Baksay* István, *Osgyánba* *Samarjay* János, *Cserencsénybe* *Hámos* Zoltán, *Ráhóra* *Okolicsányi* Gáspár, *Kokovára* *Banczik* Samuél, *Nyustyára* *Fáy* Gyula, *Péterfalvára* *Sarlay* Pál, *Hangonyra* *Simon* István, *Sőregre* *Madarassy* Gyula, *Feledre* *Czibur* Pál, *Várgedére* ifj. *Szabó* László, *Rimaszécsre* *Bornemisza* Elemér, *Bátkára* ifj. *Szentmiklóssy* Kálmán, *Balogra* *Kolbenheyer* Gyula, *Putnokra* *Fekethe* Nándor, *Bánrévére* *Szilárdy* Béla, *Oldalfalára* *Fodor* Gusztáv, *Hauvára*

A házuk végibe egy nagy kert volt telve gyümölcsfakkal, virággal. Csak úgy ragyogott a fényességtől, amint rásütött a napsugár. Ott ott találtam. Nagy, bóbítás, pipacsvirágos szalmakalamban sétált a virágok közt. Bizonyosan ábrándozott valamiről — talán a regényekből összeolvasott ideálról, — mikor megszólítottam. A váratlan találkozás nagyon meglepte, s arcát rózsás pir futotta be.

Egy almafa alá ültünk egymás mellé s ott bizalmas eszegegéssel töltöttük az első órát. A homokos ut mentén piros és fehér szegfűk díszlettek, melyek oly kábítóan illatoztak.

— Én nagyon szeretem a virágokat. Annyi életet és lelket látok bennök — szól Panna — s annyi örömet és bubánatot olvasok ki belőlük. Azt hiszem, hogy megértem őket.

És én odahajoltam hozzá, s beszéltem neki a virágokról, a ledér pillangókról s a rajongó igaz szerelemről.

Lesütött szemmel hallgatott. Nem felelt semmit, de arczának halványágát a felkúrtató vér rózsapirosra pirkasztá, s a hamis szellő kedvét lelta a szép leány szeszélyes fürteit csokolózva, ide-oda dobni. És lankadó pilláira gyönyörteljes felhő nehezedett . . .

Azután mindketten hallgattunk sokáig. Szívünket valami lágy, meleg érzés fogta el. A szellő, mely fejünk fölött suttogott, oly szerelmesen remegő akkordokat hallatott, a piczi madarak a lombos galyak között úgy énekeltek, s a rovarok zsongtak-bongtak a légben . . .

Emlékszem jól, mily boldogan sétáltunk azon a vasárnap délután. Még a közeli fenyvesbe is betévedtünk, egész a mélyébe, ahol a levegő is tisztább, a madár is szebben énekel. Leültünk egy kivágott törzsre, olyan csendesen ültünk, csak a lelkünk beszélt. Nem is vettük észre, hogy eltelt az idő. Csak halljuk egyszerre a csilingelő, esteli harangszót.

Boldog, nagyon boldog voltam. Olyan ragyogónak, szépek láttam a világot, áldásnak tudtam az életet, melyért nem lehet elégszer hálát adni az alkotónak. Akkor még virágot, illatot árasztó, dus aratást ígérő virágot láttam . . . És most? . . . Hogy megváltozott minden.

Repeczky András, *Sajó-Gömörre* *Szontagh* Zoltán, *Tornallyára* *Tornallyay* Zoltán, *Csoltóra* *Szelezky* Zoltán, *Zádorfalvára* *Diószeghy* Dezső, *Ragályra* *Ragályi* Gyula.

Az igazoló választmány okt. hó 9-én foglalkozik majd a megejtett választásokkal s az esetleg szükséges pótválasztás november 15-én lesz megejtendő.

A *Draskóczy* László volt rimaszécsi főszolgabíró nyugdíjgye is előfordult, s a közgyűlés a nyugdíj kezelő val. elutasító végzését megváltoztatva, a méltanyosság szempontjából megszavazta a nyugdíjat *Draskóczy* Lászlónak 1. évi jan. 1-etől 1288 korona összegben.

Gyűlés közben érkezett *Bornemisza* alispánhoz az értesítés *Spányik* Kornél országos hírű festőművésztről, hogy az elhunyt Erzsébet királyné képe, melyet az alispán a közgyűlési terem számára rendelt, már készen van, s az életnagyságu kép atvehető. Ára keret nélkül 1400 korona. A közgyűlés tudomásul vette a bejelentést, s azt is, hogy az alispán a képet átvétel előtt felülvizsgáltatja. — A közgyűlés többi tárgyairól lapunk jövő számában referálunk.

Hirek és vegyések.

Ünnepelt esperes. Szeptember hó 2-án nagy ünnepségre készül a gömöri ev. ref. egyházmegye, ekkor tölti be *Nagy* Pál tornallyai lelkész 40-ik életét, lelkési szolgálatának 50. egyházmegyei közhivataloskodásának 40. s esperesi működésének 20 esztendejét, mely alkalommal ünnepi gyűlés lesz, s méltatni fogják az ünnepelt érdemeit.

Tanár-választás. A helybeli egyesült prot. főgymnasiummal *Zachar* Gusztáv nyugdíjazása folytán megüresedett matematika-physikai tanári széket a főgymnasiumi iskolaszék *Bornemisza* László alispán elnöklése alatt f. hó 13-án tartott ülésében választás utján betöltötte. A 7 pályázó közül egyhangulag *Pásztori* Gyula okleveles tanár választott meg, ki egy évig *Lugoson* mar mint segéd-tanár működött, jelenleg pedig *Kolozsváron* az egy évi önkéntesi szolgálatot teljesíti s így csak október elsején foglalhatja el állását. — Az iskolaszék továbbá 200 koronát szavazott meg tanulmányúti költségekre, mely a folyó évben *Bodor* István igazgató és *Loysch* Ödön tanárnak adatott, kik Németországba mentek cursus-hallgatással egybekötött tanulmányútra.

Eljegyzés. Özv. *Mesáros* Kalmanné szép és kedves leányt: *Malvint* f. hó 17-én jegyezte el aranyitűságnak egyik kiváló tagja, — *Lengyel* György kir. járásbíró és neje *Török* Ilona fia: *Iván*, *Gömörkishont*-vármegye aljegyzője. Szívvel üdvözöljük e szép jegyespárt, boldogságot kívánunk!

Esküvő. *Lengyel* András putnoki birtokos és tekintélyes iparos kedves leánya *Ilonka* f. hó 9-én esküdtött örök hűséget *Ettl* Sándor rom. kath. tanítóval. — Boldogságot kívánunk.

Ünnepély. A dobsinai állami elemi iskola tanító-kara ünnepélyt rendezett *Nemes* Géza tanító kartársának tiszteletére abból az alkalomból, hogy az ünnepelt a napokban töltötte be tanítói működésének 25. évét. Üdvözöljük s további munkálkodást kívánunk!

Gazdasági egyesületi gyűlés. Vármegyénk életre való s tevékeny gazdasági egyesülete f. hó 20-án d. e. 9 órakor *Putnokon* a kaszinó helyiségében rendkívüli igazgató választmányi gyűlést tart, mely alkalommal fog megejtetni a gazdasági titkar választása és a folyó ügyek letargyalása.

Nyugalomba vonuló igazgató. A dobsinai községi polgári leányiskola érdemeiben gazdag igazgatója: *Klein* Samu, mint halljuk 1901. szeptember hó 1-től nyugalomba vonul.

Halálozás. Kiterjedt és köztisztelében álló családot sújtott le városunkban a megrendítő gyász. Özv. dr. *Szabó* Mihályné szül. *Lengyel* Julianna széles körökben ismert tisztas úri nő folyó hó 12-én 62 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Halála őszinte részvétet keltett, mely imponzánsan nyilvánult a folyó hó 14-én végbement temetési szertartáson, hol a gyászoló család körül csoportosult városunk értelmiségének nagyrésze. A jánosii ev. ref. énekkar *Becske* Bálint vezetésével megejtett gyászadalokat énekelt, s *Szalóczy* Daniel ev. ref. lelkész szívhez szóló imát és gyászbeszédet mondott,

. . . Egy ködös téli napon reszketve, lázasan, halványan vittek haza. Meghűlt, s betegsége, mint az orvos mondá, nemcsak veszedelmes, de talán gyógyíthatlan is lehet . . .

Ha már elvesztem, legalább utolsó óráit szerettem volna megédesíteni, kellemessé tenni. De nem tudtam. Nyomasztó csendben ültünk betegágya mellett. Néha fuldokló köhögés lepte meg, melle zínált, öntudata elveszett.

Olykor mosolyogva nézett zokogó anyjára, testvéreire. Mosolygott, mint mindig, mikor fájdalmát akarta elpalástolni. Pedig szenvedett, nagyon szenvedett. Csak néha, mikor egymaga volt csendes szobájába, gondolkodott és elmélázva nézett maga elé. Csak akkor sirt, zokogott.

Igy multak hetek, hónapok. És eljött a nyár. Éppen olyan gyönyörű idő volt, mint most. A játszai napsugár bekandikált a függöny mögél és megcsókolta a halovány arczot, melyen csak egy csepp pirosság látszott: egy előszivargott vércsepp a szája széleén . . . A nyomasztó csendet csak olykor-olykor zavarta az elfojtott zokogás s a beteg lázas pihéje . . .

. . . Még egy másodperc . . . s a halál szorosán, görcsösen ölelte magához . . . és elvité tőlünk az ő csodás birodalmába szolozsmákat zengő angyalokhoz, melynek nagy, csillagpártas, bóbítás virágfürtjei között édes arczu gyermekek játszódnak . . .

. . . S a levél, melyet megaszalt a nap melege, összevert a keményszemű eső, leperdül a galyról s hull-hull libegve-forogva a sirja fölé . . .

*
Mintha magas hid tetejéről mély vízbe zuhantam volna. Az ölelő karok elhagynak és én a feneketlen örvénybe esem . . .

A bokor levele meglibben, meghajlik a fűszál, lágyan tovalebőnő szellő simogatja arczomat . . . A napsugár bucsusókot int, lecsuszik a hegy mögött s kigugyol a nyugati égbolt. Lángsa lassankint kialszik s felülkeredik az esti szürkéség . . .

Itt az alkony, gyerünk haza. R. M.—s.

mire megindult a menet, hogy örök nyugvó helyére kísérelje a lesújtott család a szerető édes anyát és rokont.

Képviselő jelölések. Vármegyénkben ez idő szerint minden csendes, képviselők s jelöltek neveit sutogják, de a voltaképpen komoly akció még sehol meg nem kezdődött. Rimaszombati kerületben *Török* Gyula, rimaszécsi kerületben *Fáy* István, jolsvai kerületben *Aubinyi* Géza, kövi kerületben *Szentiványi* Árpád, putnoki kerületben *Putnoky* Moricz, eddigi képviselők a jövő országgyűlési ciklusra is jelöltek, roznyói kerületben gróf *Andrássy* Gyula, miután től nem lép, helyette gróf *Andrássy* Géza szabadelvű programmal lép föl, ellenjelölt dr. *Hodinka* Tivadar szolgabíró lesz ellenzéki programmal. A szomszéd Borsodvármegye dédesi kerületében dr. gróf *Serényi* Béla szabadelvű programmal; ki beszámoló-beszédet f. hó 18-án tartja *Ózdon*, dr. *Szeless* Ödön pedig függetlenségi programmal lép föl, ki program-beszédet f. hó 14-en tartotta *Dedesen*.

A roznyói püspök körlevelei. *Ivankovics* János roznyói rom. kath. püspök két körlevelet intézett egyházmegyeje papságához. Az elsőben a liberális katholicizmust eltiltó papai rendeletet közli, nemkülönben több papai és miniszteri döntvenyt; ajánlja a „Jubileumi ájtatosság” című könyvet; fölhívja a plebánia hivatalokat a peterfillerek beszolgáltatására. A második körlevelében óvat tesz az általános tanítóegyesületekbe való belépés ellen; mert ez szerinte főfőlegesen a tónállo egyházmegyei tanítóegyesület mellett. Bekéri azon tanítók jegyzékét, akik a magyar nyelv sikeres oktatásáért jutalmazásra felterjeszthetők. A püspök a körlevelében közli a vallás- és közoktatásügyi miniszternek az első helynyújtásról szóló körrendeletét, aztán pedig a belügyminiszter rendeletét a különböző szertartású katolikus szülőktől származó törvénytelen gyermekek vallásának anyakönyvi bejegyzése tárgyában.

Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Schloss* Lajos okleveles tanítót a rimaszombati, *Gáspár* Frigyes okleveles tanítót pedig a dobsinai-göncz-völgyi áll. elemi iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

Halálozás. *Wirth* Peter a rimaszombati m. kir. földmives iskola osztályos gazdasági néptanítója f. hó 13-án rövid szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 14-én délután ment végbe nagy részvét mellett. A rokonszenves modoru s kiváló igyekezetű fiatal ember korai halála őszinte részvetet keltett, s ravatalára a földmives iskola tanítói és növendékei koszorút helyeztek, s lesújtva kísérték ki örök nyughelyére *Fekethe* Pál igazgató vezetése alatt a m. kir. földmives iskola tanári kara és az összes növendékek, valamint az elhunyt tanító tanítványai; — továbbá *Józs* a Antal kir. tanfelügyelő vezetésével az állami iskolák tanítói testülete és *Badinyi* Gyula vezetése mellett a városi tanács tagjai vettek részt a végüstességen. A gyászestéről a tanári kar külön jelentést is adott ki. Beke poraira!

Hadászati utvizsgálat. *Kapeller* J. hivatalosan kiküldött főhadnagy folyó hó 14-én Tiszolcra városunkba érkezett, s innen Losoncra utazott, hogy hadászati szempontból tanulmányozza a Rimaszombat—losonezi államutat, s annak állapotáról jelentést tegyen.

Athelyezés és kinevezés. *Szabó* Ignac nyustyai m. kir. állami állatorvos Horvát-Cseuere helyezettett at, *Aorach* Jenő áll. állatorvos pedig *Nyustyára* nevezett ki járási m. kir. állami állatorvossá.

Műkedvelői színelőadás Rimaszombatan. Az itt időző érettségit tett ifjak s felsőbb gymnasiumi növendékek, karöltve a rimaszombati egyetemi ifjussággal f. hó 28-án a polgári olvasókör nagyertermében ugyanannak céljaira egy nagyobb szabású jatekonyezelű színelőadást tanczezal egybekötve óhajtának rendezni, mi reméljük, tekintve az ifjak buzgóságot s igyekezeteket, minden tekintetben kitűnően fog sikerülni. — Biztosítja a sikert, hogy az ifjaknak sikerült megnyerni a minden szépért és joert lelkesedő *Boczko* Danelné urnót, ki a vednökői tisztet kegyes volt elvállalni s minden lehető meg tesz a siker biztosítására. Tiszteletbeli elnökké lapunk felölés szerkesztőjét: dr. *Dienes* Gyulát kérték föl. — Szinre kerül: *Paal* Gyula helybeli tanítónak egyik jeles szindarabja. — E napokban bocsátják ki a meghívokat, de előre is felhívjuk nagyközönségünket a színelőadásra s mulatságra, — kerjük kegyes partfogásukat!!

Vadászgyűlés. A rimaszombati vadászársaság *Török* Balint emoklete alatt f. hó 13-án gyűlést tartott, mely alkalommal *Geduly* Géza, *Ragályi* István és *Török* Gyula a tarsaság tagjai közé választottak.

Az irodaátalányok beszüntetése. *Szell* Kálmán rendeletet intézett valamennyi vármegye törvényhatóságához, melyben arról értesíti őket, hogy utiber es irodaátalányok utalványozását, a jövőre beszüntet, s azok helyett megfelelő pótvajadalmazással kárpótolja a tisztviselőket. A körrendelet szövege ez: A vármegyék régi idő óta állandóan kifejezést adtak felirataikban azon meggyőződésüknek, hogy az egyes tisztviselői állásokhoz kötött hivatalos rendeltetéssel bíró mai atalányok, mint a tenforgó életviszonyoknak meg nem felelők, magasabb összegben lennének megállapítandók. Ezt a kerelmel teljesen indokoltnak találom és mert úgy vagyok meggyőződve, hogy a megyei tisztviselői törzsfizetésének almai pótvajadalmazás utján történt felemelése, az elérni kívánt eredményt tényleg csak akkor fogja biztosítani, ha az atalánnyal ellátott tisztviselők a hivatalos jellegű kadásokat a sajátjukból fedezni nem lesznek kénytelenek; elhatároztam, hogy az uti iroda-ber és irodaátalányokat, valamennyi vármegyében, megfelelő pótvajadalmazás utalványozásával felemelem. A rendeletet azzal az értesítéssel küldötte szét a belügyminiszter, hogy az erre a célra szükséges összeget, már ez idén fölvéteti a költségvetésbe.

Veszett kutya garázdálkodott f. hó 12-én Rozsnyón, mely alkalommal egy gyereket összemart. Orvosi megvizsgálás után felküldetett a Pasteur intézetbe gyógykezelés végett.

A rimamurányi vasércz lelete. A rimamurányi vasmű-társaság gömöri birtokán, a líker—nyustyai vasérczbányák *Rakos-tárnaiban* — mint a „Magyar Penzűgy” írja — 300 méter mélységben nagy vasérczeleltre akadtak. A szakértők e leletről nagyon kedvezően nyilatkoztak és véleményük szerint mintegy 50 millió mm. vaskőre lehet számítani.

Korcsmárosok figyelmébe. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az italmérsi üzlet-tulajdonosokat, hogy az étel és élelmiszer kiszolgáltatására szükséges iparigazolványok megszerzésére kiszabott határidő f. évi december 31-ig meghosszabbított.

Nyári mulatságok. A helybeli általános ipartestület munkaképtelenné vált tagjai felségelésére f. hó 21-én a Széchenyi-kertben 80 filléres belépti-díj mellett nyári mulatságot rendez, melyre a jótékony cél érdekében felhívjuk a közönség figyelmét. — Augusztus hó 4-én pedig ugyanezen a Széchenyi-kertben 40 fillér belépti-díj mellett a helybeli kisdédóvó-intézet javára rendeztetik nyári mulatság, melyen az intézet növendékein kívül az idegen gyermekek is aktív részt vehetnek.

Gömör-kishontvármegye gazd. egyesülete e hó 14-én Nyuntyán. vármegyénk gazdaközönsége élénk érdeklődése mellett, apaállat-díjazást rendezett, mely egy kiállítók mint a vezetőség teljes megelégedése mellett folyt le. Hogy gazdasági egyesületünk ily tevő munkálkodást fejt ki, fő-róme gróf *Serényi Béla* elnöknek, ki anyagi áldozatot sem kímélve munkálkodik a gazdasági egyesület érdekében. Bizottság tagjai voltak *Fáy László* elnöke alatt: *Basilides János*, *Hámos Zoltán*, *Knöpfler Károly*, *Szakall István*. Jelen volt a miskolczi állattenyésztési felügyelő s a vidék közeli s távoli gazdaközönsége. A bizottság következően osztotta ki a díjakat: *Király Mihály* 100 korona, *Ádám András* 100 korona, *Mészáros László*, *Babarik János*, *Szűtőri Sámuel*, *Király István* 50-50 korona, *Dianiska György*, *Chovan János*, *Szlabey András*, *Tomo Mihály* 25-25 korona, *Demjan János*, *Dianiska András*, *Hruska András*, *Bruggan János* 20-20 korona, *Zajacz János*, *Mocznai János* 10-10 korona. Elismerő oklevelet kapott: *Kolbenheyer József* és *Merschicz Ignác*.

Állami tisztviselők mozgalma. Rozsnyón f. hó 6-án tartottak értekezletet az állami tisztviselők s elhatározták, hogy a rozsnyói állami tisztviselők testülete, szívvél-lelékkel csatlakozik az állami tisztviselők helyzetének javítása érdekében, a tordai pályatársak által megindított mozgalomhoz és a kezdeményezésért a tordai pályatársakat, az úgy kelkes támogatásáért, a saját hálás elismeréssel üdvözl. Állandó bizottságot alakít, melynek tagjai: vezető elnök: *Tichy Mihály* kir. járásbíró, intéző elnökök: *Balázs Andor* kir. posta- és távirada-főnök, *Czerlinger Alfréd* kir. főbányabiztos, jegyző *Blum József* kir. jb. kezelő, bizottsági tagok: *Balázs Gyula*, kir. posta- és távirada-hivatali ellenőr, *Járossy Endre* áll. el. iskolai igazgató, *Osvald Frigyes* kir. adótárnok, *Polák Károly* kir. bányabiztos, *Rónay Gyula* kir. adóellenőr, *Valentinyi Ottó* kir. járási állatorvos. Kimondta az értekezlet, hogy csatlakozik a szeptemberben Budapesten tartandó országos kongresszus tervéhez.

A kik lemondanak a fuvardíjról. E czímmel olvassuk a „P. H.”-ban a következőket: „A kuriai bíróságok tudvalevőleg a nagy területtel magában foglaltó kerületekben erősen megnöveli az alkotmányos költségeket a fuvardíjak által. Kevesen reménykednek abban, hogy a választók lemondanak a fuvardíjról. Am már jelentkezett az első feleseknek egy ilyen kerület. Tudniillik a rimaszécsi választókerület Kossuth-párti polgársága újból *Fáy Istvánt* jelölve, a jelölő értekezlet határozatilag kimondta, hogy a függetlenségi eszmék és *Fáy István* személye iránti szeretetből kifolyólag a választás alkalmával *Fáy Istvántól* semminemű alkotmányos költséget, sőt fuvardíjat sem fogad el.”

A lelenczházak államosítása. A kormány-elnök megindította a tárgyalásokat az országos Fehér-Kereszt egylet által vezetett és a társadalom által fentartott vidéki lelenczházak államosítása érdekében. A tárgyalásokat *Ruffy Pál* országos képviselő kormánybiztos vezeti, ki már Szegeden járt is és ott lesz az első államosított vidéki lelenczház. A kormánybiztos rövidesen eljön vármegyénkbe, hogy az itteni lelenczház államosítása érdekében a tárgyalásokat megindítsa.

A rozsnyói püspökség névtára. Most jelent meg a rozsnyói püspökség névtára terjedelmes kötetben. A könyv bevezetésében érdekes történeti adatok vannak a százhuszonöt év óta főnálló püspökség történetéből. Azután következik a százhuszonöt év óta működött püspökök névsora és életrajza. A püspökség területén három főesperesség és 14 esperesség van. Öröndetes dolog, hogy az utolsó évek alatt a tisztán tót plebániák száma felére apadt és most is szinte napról-napra apad. Magában a Rozsnyóban a plebánia nyelve tisztán magyar. Környékén magyar és tót. A rozsnyói kerületben van 3 magyar, 3 magyar és tót, 1 német és tót plebánia. A várgedei kerületben 7 magyar, a putnoki kerületben 7 magyar, a rimaszécsi kerületben 6 magyar, a murányi kerületben 4 magyar és tót, 3 tót, a garami kerületben 5 tót plebánia van. A nógrádi főesperesség területén a fileki kerületben 7 magyar, a losonczy kerületben 5 magyar és 1 magyar, német és tót, a mátrai kerületben 5 magyar, 1 magyar és német, a gácsi kerületben 2 magyar és tót, 3 tót, 1 magyar, német és tót, a kishonti kerületben 1 magyar, 3 tót, 2 magyar, német és tót, 3 magyar és tót plebánia van. Végül a tornai főesperességben a tornai kerületben 10 magyar, a jászói kerületben 2 magyar, 1 német, 1 magyar és német, 2 tót és magyar, a szépesi kerületben 3 német, 1 tót, 3 német és tót, 2 magyar, német és tót plebániát számláltak. A püspökség területén 182785 római katolikus, 10165 görög katolikus, 33 görög keleti, 97071 ágostai hitvallású, 44609 ev. ref., 56 más vallású, 11220 izraelita és 1 felekezetenkívüli lakik. A püspökség iskoláiban 20847 tanuló nevelnek.

Rosz sógorság, örök átok. A Forgácsfalához tartozó Gyurkóka fűrésztelepen lakott Vaszulesák János, ki mintegy 10-14 nap előtt sógorával szóváltásba elegendett. Az éles elletetét a sógor akkép egyenlítette ki, hogy a kocsiból kivette a löcsőt és ezzel úgy fejebe ütötte Vaszulesák Jánost, hogy ez összerogyott, koponyacsontja betört és a sulyos sérelem következtében a szerencsétlen ember 6-8 napi szenvedés után meghalt. Az esetet bejelentették a bíróságnak, mely a törvényszéki boncolást és a vizsgálatot elrendelte. A boncolás f. hó 11-én ejtetett meg Gyurkóka telepen.

A szülői gondatlanságnak csaknem áldozata lett a pogonyi pusztán Sótér Potura Miklósné 10 hónapos kisgyermek. Az anya ugyanis felügyelet nélkül hagyta a kis gyermeket, s a házba véletlenül bejutott malacok az ártatlan kis leány kezét és lábait összeharapdták. Szerencse volt, hogy egy nagyobb gyermek jött be a szobába és elkergette a malacokat; így csak erős harapott és ronesolt sebek éktelemtették el a kisgyermek testét, de ezekből ki fog gyógyulni.

Képviselőjelölés Nógrádban. A losonczy választókerület folyó hó 2-án és 12-én tartott értekezleten a kerület szabadelvűpárti jelöltül egyhangulag gróf *Andrássy Gyulát*, a rozsnyói kerület jelenlegi képviselőjét kiáltották ki.

Állami kedvezmény. *Roth Antal* jolsvai magnezitpörkölője és tűzálló téglagyára 1901. január 1-től számítható öt évre állami kedvezményeket nyert.

Kirándulás. Kedélyes társaság vig mulatságától visszhangzott f. hó 13-án a szabadkai erdő, kellemesen lepe meg az arra járókat a fülbemaszó zene, vegyítve a madarak dalával, s kísérve a mulatozók éneke által. A rimaszombati pénzügyi tisztviselők terhes munkájuk után szórakozást keresve gyönyörű példáját adták annak a szép egyetértés és együttes tartozandóság érzetének, mely e testületnél régebben is megnyilvánult, de az utóbbi években már-már kihaltak látszott. A lehető legjobb előjelek mellett indultak el hazulról, s egy jó óra mulva már finom zsványpecsenye és jégbehűtött italok mosolyogtak a megérkezettek felé. Hogy mily jól és feszélytelenül érezhették magukat, bizonyítja az, hogy csakis akkor mozdultak el helyükről, midőn az eső a nyakuk közé szakadt. A már felépült fedett tánczhelyiség azonban minden aggodalmat eloszlatott, s itt ép oly feszélytelenül folyt tovább a muri, mintha semmi sem történt volna. Legelőbb is *Kubinyi Andor* pénzügyigazgató üdvözölte kelkes pohárköszöntővel a társaságot, s örömmel konstatalta, hogy az esprit de core nemcsak a katonaságnál, hanem a polgári tisztviselőknél is feltalálható. Minden szava elárulta azon melegséget és jóindulatot, melyet tisztviselői iránt érez, s melylyel helyzetüket szíven viselni, s az egyesek szorgalmát és érdemét méltányolni tudja. Azután a társaságnak több tagja igazi lelkesedéssel éltette pohárköszöntőjében az őszinte tisztelet és legbensőbb szeretet által körülrajongott pénzügyigazgatót és hozzá méltó helyettesét *Szombath Györgyöt*, kifejezve azt is, hogy ily összejöveteleknél mindig a magasabb rangú tisztviselő magatartásával függ a mulatság sikere, s azoktól függ, hogy a többiek kellemesen avagy kellemetlenül érezzék magukat, s miután itt nemcsak általános volt a jókedv, hanem mindenki azt állítja, hogy soha jobban nem mulatott — bizonyítékát látja annak, hogy nemcsak a tisztviselők szeretik főnöküket, hanem viszont ők is ragaszkodnak hozzájuk.

Kicsikart reverzális. Nagy János Szilicze község ev. ref. lelkésze arról tett jelentést, hogy az odaváló jegyző mint állami anyakönyvvezető oly reverzálisra kényszerített házasságra készülő feleket, mely nem felel meg a törvényes rendelkezéseknek. A lelkész ebben az ügyben egyházi tanácsot tartott s tanuk aláírásával a felektől a következő jegyzőkönyves nyilatkozatot vétette föl az esetről: „Nyilatkozat. Alólirott tanuk előtt kinyilatkoztatom, hogy házassági összeköttetésem alkalmából többször jártam a helybeli jegyző ur, mint állami anyakönyvvezetőnél, azon kijelentést téve, hogy családi békességem, nyugalmam biztosítása szempontjából, mivel vegyes házasságra lépek, születendő gyermekeink közül a fiu az apja, a leánygyermek pedig az én vallásomat kövesse. Mire a körjegyző, mint állami anyakönyvvezető azon kijelentést tette, hogy ebben az esetben a római kath. plébános nem fog megesketni, csak akkor, ha minden születendő gyermek a róm. kath. vallás hive lesz. Erre én kinyilatkoztattam, hogy ebben az esetben igénybe veszem a reform. lelkész egyházi megáldását. Mire a jegyző ur dühösen rám támadt és kirugással fenyegetett, ha le nem megyek a jablonczyai róm. kath. plébánoshoz és mindenben nem engedelmekedem a plébános utasításának. Lementem Jablonczára, hol a plébános ur követelte, hogy minden gyermekemet engedjem át az egyedül üdvözítő róm. kath. egyháznak. Ha ezt nem teszem, az esketést nem adja föl. Hazamenve, ismét jelentkeztem a jegyző urnál, mint állami anyakönyvvezetőnél. Kinyilatkoztattam, Ismétlem: hogy a jablonczyai plébános ur követelését nem teljesítem. Ha ő meg nem áldja összekelésünket, megáldja a kalvinista lelkész. Erre a jegyző ur dühösen rám támadt és kijelentette, hogy nála meg nem merjek jelenni addig, míg a járási főszolgabírói hivatalból el nem hozom a bizonylatot arról, hogy minden születendő gyermekem a róm. kath. vallás hive leend, mert e nélkül a kihirdetést sohasem teljesíti. Így mentem a járási főszolgabíró urhoz. Ezen nyomás és elutasítás után adtam magamról írást. Még a főszolgabíró ur előtt is kijelentettem, hogy én azt óhajtom, családi nyugalmam s békességem biztosítása szempontjából úgy szeretném, ha születendő gyermekeim közül a fiu az apja, a leány pedig az anyja vallását követné. Itt is azzal utasítottak el, hogy az nem lehet. Majd 18 éves korában áttérhet az apja vallására. Így kényszerítettek bele ebbe az általam semmiképen nem óhajtott házassági egybekelésbe. Hering Dánielné pedig, mint édesanya kijelenti, hogy a reverzális adásnál semmi szerepe nem volt, csupán csak annyi, hogy a helybeli jegyző, mint anyakönyvvezető elébe tett egy írást s azt aláíratta. De hogy mit irt alá... hogy minden gyermek a róm. kath. vallás hive legyen, ilyen igéretbe bele nem egyezett volna; előtte az írást az anyakönyvvezető sem fel nem olvasta, sem meg nem magyarázta. — Azon kérdésre, hogy a kihirdetés eszközöletik-e a reform. templomban, az anyakönyvvezető azt felelte: „hogy ne legyen rá gondom, elvégez ő mindent.“ A gyámánya, mint nevelő nagyanya azt mondja, hogy ő senkitől sem lett megkérdezve, hogy beleszerezik-e kiskoru unokája házasságából származó gyermekek illetlen vallásos nevelésébe.“ — Az ügy megvizsgálás végett a belügyminiszteriumhoz kerül. Nagy János ref. lelkész panaszában utalt arra, hogy az eset *Ivankovics János* rozsnyói megyes püspök kerületében történt, kinek püspöksége óta semmiféle felekezeti sérelem ott eddig nem volt s most is nem a reverenda, hanem az állami anyakönyvvezető vet konkolyt a tiszta buza közé. „P. H.“

Vállalkozók, szállítók figyelmébe. A kereskedelmi miniszter ur elrendelte, miszerint a szállítási ügyek mindenkor soron kívül tárgyalassanak s hogy azoknak bánatpénzei, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, a versenytárgyalás megtartásától számított négy hét alatt visszaadassanak.

A vasárnapi munkaszünet. Robbanékony áruknak a szállítási eszközökből való kirakása és hazaszállítása vasárnap és Szent István napján egész napon végezhető. A zálogházakban a bezálogosítás és kiváltás pedig vasárnap csak déli 12 óráig végezhető.

Tűz. *Takács Dániel* tiszolezi lakos s birtokos gazdasági épülete f. hó 1-én meggyulladt és leégett. Tűz oka eddig ismeretlen.

Timárok figyelmébe. A kereskedelmi m. kir. miniszter ur *Stodola József* börgyárost megbizta azzal, hogy a timár kisiparosokat látogassa meg és őket iparáguk helyesebb gyakorlására oktassa és tanítsa. Különösen fontos volna az ő látogatása arra nézve, hogy a kisiparosok bórhasító gép tartására egyesüljenek, a melylyel nagy megtakarításokat érhetnek el. A gépet a kereskedelmi m. kir. miniszter urtól ingyen kapuák. Amennyiben valaki kívánja nevezett látogatását, erről a miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesítendő.

Katonai élelmezés. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara figyelemzeti az érdekelteket, hogy a Jolsván állomásozó honvéd csapatok 1901. szept. 1-től 1902. augusztus 31-ig évi zab, széna, szalma és tüzifa szükségletének biztosítására Jolsván, augusztus 7-én a honvédtámaszóalj irodájában ajánlati versenytárgyalás tartatik. Ajánlatok legkésőbb délelőtti 10 óráig adandók be.

Élelmiszer kiállítás. Karlsbad fürdőben f. évi augusztus 10-től szeptember elejéig higienikus, élelmi szer és ital kiállítás, valamint sport és idegen forgalmi kiállítás rendeztetik, melyben többek között gabona és liszttermékek, vaj, túró, sajt, tojás, gyümölcs, főzelék, fűszer, olaj, ecet, hus áru, italok stbi is kiállítatnak. A résztvevni óhajtó közönséget a miskolczi kereskedelmi és iparkamara azzal figyelemzeti, hogy a szükséges felvilágosítás a kiállítás igazgatóságától (Karlsbad, Reitschulgebände) szerezhető.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara ülése. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara nyári szünet előtti ülését folyó hó 9-én tartotta meg *Radvány István* kir. tanácsos elnöke alatt. Elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére *Grünwald Jakab* és *Karla Bertalan* beltagokat felkérve, az ülést megnyitja s a következőket hozza az ülés tudomására: *Miklós Ödön*, a párisi kiállítás kormánybiztoságának vezetője melegen köszöni a kamara közreműködését, amit szívesen vettek tudomásul. Jelenti továbbá, hogy a miskolczi gyapjувásár június 19-én kielégítő eredménnyel megtartott. A sörpavaszár is meg fog tartatni, még pedig augusztus 21-én. A keresk. kongresszus végrehajtó bizottsága ülést tartott a határozatok foganatosítása céljából. A diósgyőri fogyasztási szövetkezet ügyében vezetése alatt küldöttség ment a keresk. miniszteriumhoz. A honvédségi bakkan-csok szállítására a pályázat ki van hirdetve, amit melegen ajánl a kisiparosok figyelmébe. Figyelemzeti az iparsó könnyített beszerzésére, miután az ügy a kereskedelmi r-társaságra bízott, végül különösen felhívja a figyelmet a megrendelések gyűjtéséről szóló (1900. évi 25. t.-cz.) törvényre, mely jul. 1-én életbe lépett. Ezek után titkár terjesztette be az iroda működéséről szóló jelentést, melyet tudomásul vettek. Napirend értelmében tárgyalták a keresk. miniszter leiratát, melyben véleményét kér a hevesvármegyei kéményseprő kerületek beosztásáról. Ez ügyben h. titkár a helyszínére küldetve, jelentése alapján kimondja az ülés, hogy mivel Eger városa 7 kerületre van osztva, mely nem biztosítja az iparos megélhetését, új beosztás szükséges, mi mellett kerürendő a kerületeknek egy mester kezébe való egyesítése s kivánatos, hogy a seprési díjak közigazgatási uton hajtassanak be. A kereskedelmi miniszter leküldi a polgári perrendtartás tervezetét kérdő pontokkal együtt, hogy kereskedelmi és ipari szempontból mondjon a kamara véleményét. Az ülés elhatározta, hogy ez ügyben szaktanácskozmányt tart, melynek egybehívásával elnököt megbizza. Egy munkaközvetítő hivatalnak felállítását a kamara már korábban elhatározta. Ennek kapcsán a miniszter kívánja, hogy a létesítésre vonatkozó tárgyalás mielőbb fejeztessék be. E célból Miskolcz várossal és az ipartestülettel megejtendő tárgyalásra *Pfiegler* alelnök s a titkár kiküldetnek. A keresk. miniszter arra nézve kér véleményét a kamarától, hogy a férfi- és női-szabóság külön-külön iparágban tartassék-e és utóbbi is minősítéshez köttessék. A kamara azon véleményt terjeszti fel, hogy a két iparág különítessék el, és a női-szabóság is, amennyiben üzletszerűleg segédszemélyzettet üzetik, szintén képesítéshez köttessék, azonban a női ipartanműhely végzett növendékei a minősítés igazolásánál figyelembe vétessenek. Átány, hevesmegyei község hetivásár engedélyezését kéri. A miniszter mielőtt döntene, felhívja a kamarát véleményadásra. Az ülés, tekintettel arra, hogy e kérelmet már két ízben nem tartotta teljesíthetőnek, ezuttal is fentartja véleményét. Borsodvármegye közíg. bizottsága véleményét kér a boldvavölgyi h. é. vasut azon kérelme felett, hogy a Sajóhidon, mely a közúti közlekedésre is használtatik, vámot szedhessen. Az ülésnek sem a vámszedési jog, sem a vámtételek ellen nincs észrevétele. *Simkó Gusztáv* irodatisztet — *Simkó Endre* fiát — szabályszerű egy évi szolgálatá letelvé, ezen állásában véglegesítette a kamara.

Bakancsszállítás a honvédség részére. A m. kir. honvédség 1902 évi lábbeli szükségletéből a hazai kisiparosok részére fenntartott 16320 pár bakancs és 6680 pár könnyű cipő szállítására a pályázat kihirdetett. A bakancs párjáért 10 korona 25 fillér, a könnyű cipőpárért pedig 8 korona 68 fillér van megállapítva. A lábbelik 1902. évi márczius végeig szállítandók a budapesti központi ruharaktárba. Bánatpénz nem szükséges. A kisiparosok állandó vagy a szállítás céljából létesített alkalmi szövetkezetei az egyes iparosok ajánlatai felett előnyben részesülnek. Az ajánlatok ott, hol ipartestület van, ennek útján, egyébként közvetlenül a miskolczi kereskedelmi és iparkamarához és pedig legkésőbb f. évi augusztus hó 1-éig nyújtandók be.

Fedett tánczhelyiség. Köztudomásu dolog, hogy f. évi június 5-én megtartott állami elemi iskolai junialist két ízben is megzavarta az eső, e körülmény okot szolgáltatott azon eszme felvetésére, hogy a szabadkai erdőben azon a területen, a melyen a majálisok szöktak megtartatni, egy fedett helyiség létesíttessék — Az e célra nyomban megindított gyűjtés 50 koronát eredményezett, — a folytatolagos gyűjtés körül *Zoltán Ödön*, *Szakall Barna* urak és a polgári olvasókör egyes tagjai buzgólkodtak, s rövid 4 hét alatt a közönség adakozásából 679 korona 66 fillér gyűlt össze, a mely teljesen elegendő lett volna a *Zoltán Ödön* mérnök ur által tervezett fedett helyiség két oldalszárnyának felépítésére, míg a középső rész — tánczhelyiség létesítése a jövőnek lett volna fentartva. — Minthogy a gyűjtés ily

kedvező eredménnyel járt, az érdekltség által megválasztott végrehajtó bizottság Boczkó Dániel elnöke alatt rögtön hozzáfogott a terv kiviteléhez, megjelent a helyszínen, megállapította a fedett helyiség elhelyezését s egyúttal megállapodott abban, hogy a két oldalszárnyal egyidejűleg a középső részt a táncz helyiséggel is létesíti, s az ehhez megkívántató költséget, 600 koronát kölesönnel fedezi, mely kölesön a folytatolagos gyűjtésekből s a rendezendő tánczmulatságok jövedelméből 2 év alatt fog törleszteni; — ha azonban a befolyó adakozásokból és tánczmulatságok jövedelméből a kölesön törlesztési fedezetet nem nyerne, a fedezetlen hiány kiegyenlítését az érdekltség 36 tagja vállalta magára. A fedett helyiség az eddigi nyílt táncz helyiséggel közel s ezzel párhuzamosan van elhelyezve, hossza 28 méter, ebből a táncz helyiség 12 méter hosszú, 9 méter széles, egy 108 m² méter, — a két oldalszárny 8 méter hosszú, 6 méter széles, így egyenként 48 m² méter területet foglal el. A fedél 22 db., 3 méter magas tölgyfa-oszlopon nyugszik. — Az épület ma már teljesen készen s a közönség rendelkezésére áll. — Az egész fedett helyiség felépítését Tóth József helybeli ácsmester 1200 korona általánossággal vállalta el, a planirozás és az épületnek vízvezető árokkali ellátása 50 koronát igényelt, így az összes költség 1250 koronát tesz. — Minthogy az épület átvétele tényleg megtörtént, — tűzkár ellen biztosítottat s legközelebb a város tulajdonába s gondozása alá fog átadni. — A fedett helyiség minden esetre közszükséglet pótol s nemcsak a megtartani szokott táncz mulatságok alkalmával nyújt az eső ellen menedéket de az erdőbe kiránduló nagy közönség is a megázástól védve lesz. Hogy ily aránylag rövid idő alatt befejezést nyert e fontos és közhasznú kérdés, főérdeme van Boczkó Dániel végrehajtó bizottság elnökének és Zoltán Ödön kir. mérnöknek, kik fáradságát, munkáját nem kímélve, mindent elkövettek, az eszme diadalra jutásáért. Mi meg is történt, övék az érdem!

Tekintettel arra, hogy az eddigi gyűjtés hiányosan volt nyugtatva, alábbiakban közöljük az adakozók teljes névsorát: Rimaszombat r. t. város 100 kor., Rimaszombati takarékpénztár, Török Gyula orsz. képviselő 50—50 kor., Gömörmezei nép és iparbank 30 kor., Állami elemi iskolai tanuló ifjuság 29 kor. 36 fill., Polgári olvasókör védnöksége alatt álló temetkezési egyesület, Ált. temetkezési egyesület, dr. Ráróssy Gyula 20—20 koronát, Boczkó Dánielné, Farkas Ábrahám, Farkas Zoltán, Samarijay János, Gömörmezei takarékpénztár és hitelbank, Molnár József 10—10 koronát, Hámos László, dr. Fodor Béla, Ált. ipartestület, Czinke István, Boczkó Dániel, dr. Löcherer Tamás, N. N., Jiraszek Nándor Budapest, Nerhaft Antal, Varga Lajos, Fáy István 5—5 koronát, Engel Adolf, Loisch Ödön, Zachar Gusztáv, dr. Cziner Miksa, Dapsy József, dr. Zehery István, dr. Veres Samu, Szabó Elemér, Vajda István, Baksay József 4—4 koronát, dr. Mesko Miklós, Vidovics István, dr. Baksay Dezső 3—3 koronát, Bródi Bertalan, Jellinek és Kohn, Kubinyi Bertalan, Bodrogekőzy Lajos, Kubinyi Bertalanné, Glauf Pál, Henyei László, Benyo Béla, Kishonthy József, Szakall András, Százi Kovács Géza, Langhoffer Viktor, Barányi Gusztáv, Braun Zsigmond, Heksch Bertalan, Széman Endre, özv. Miskolczy Istvánné, dr. Fülöp Dezső, dr. Kármán Aladár, dr. Fornéth Gyula, Draskóczy Viktor, Máriaassy László, ifj. Szakall Barna, Kálniczky Géza, Ádám Markusz, Sonnenschein Miksa, Nagy Zoltán, Grosinger Miksa, Schulhof Pál, Makray Gyula, Geduli Géza, Kubinyi Aladár, N. N., Haás Ottmár, P. O., Hamaliár Lajos, Lengyel Samu, Kun Géza, Gömöri Miksa, Oláh Gyula zenekara, dr. Dienes Gyula, Fekete Pál, Kohn Adolf, Zoltán Ödön, Gallusz Péter, Törköly László, Rábely Miklós 2—2 kor., Volko Viktor, Lefkovic Albert, Pongo Lajos, Bedekovic Géza, Kapor János, Neumann Ármán, Nagy Samu, Mispál István, Schulez Sándor, Sroczinsky Gyula, dr. Stern Jakab, Emőki Adolf, Manecz József, Madarassy Gyula, id. Léway István, Bábás József, Tarjani János, Kovács András, Takács László, Hudiczus Ferencz, Kandra János, ifj. Turóczy János, Léway József, Pecsők János, Törköly József, Vary János, Uthy Antal, Marton Imre, Sidelszky Béla, Vozáry Béla, dr. Bleier Leo, Rónay Gyula, Báthory László, Kern Adolf, Eperjesy József, Sütő István, Gömöri Ede, fogadásból, Pongrácz Pál, Gömöriné, Hoffer Irma, Kolbay Sándor, Medveczky Sándor, dr. Mészáros István, Lachmann. Stolez Zsigmond, Lohr József, Szelezky Árpád, Percz Samu, Somogyi Géza, Dub Albert, Salzman Ottó, Lovass Árpád, Szakmáry Gyula, N. N., Joós Elek, Biró József, Madarász Pál, Kóváry Jenő, Soós Ferencz, dr. Institórisz Eadre, Lokasánszky Lajos, Lennér Gyula, Böhm János, Majthán Arnold, ifj. Glauf Pál, Lojko Lajos, Glauf István, Terhes Samu, Czikora István, Hujber József, Soós Gyula, Remenyik Lajos, Brauner Gyula, dr. Wallentinyi Dezső, Szabó József mészáros, Kohut Lajos, Tóth József, Rakottyai József, Vajda András, Groó Béla, Forster Károly, ifj. Pongrácz Pál, Konyha Béla, Varga István, Szabó János, Rakottyai Lajos, Rakottyai Danó, Istók József, Konyha Béla, Konyha Béláné, Smegner Károly, Varga Lajosné, Zoborszky Klementin, Zoltán Ödönné, Benyo Béláné, Vályi Ferencz, Vajda István, Steiner B., Szabó István 1—1 koronát, Tóth István 50 fill., Szatmáry Ferencz, Majoros András 40—40 fill., N. N., Vozáry Sámuel, Stechlinsky Ignác, Bombik György, Simon János 20—20 fillért. Összesen: 679 korona 66 fillér.

Kiadó bolthelyiség.

Rimaszombatban, a **Deák Ferencz-utca 8-ik szám** alatti házban, a nagy dohánytözsde tözsomszedságában egy nagy bolthelyiség a hozzá tartozó raktárakkal és bolti felszereléssel, a mely jelenleg Róth Ignác vaskereskedő bérletében van. **1902. évi január hó 1-től** — szükség esetén lakással együtt — bérbe kiadó: továbbá a **Ferenczy-utca 6-ik szám** alatti udvarban, a kir. közjegyzői hivatal szomszedságában egy 2 szobás lakás mellék helyiségeivel azonnal bérbe kiadó. — A bérleti feltételek megtudhatók **Benyó Béla** tulajdonosnál.

2—3

Anna-bál

fog tartatni **Csiz fürdőben július hó 27-én.** Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 2 korona. A tiszta jövedelem a helybeli tűzoltó-egylet javára fog fordíttatni. Kérik a tisztelt közönség tömeges megjelenését és pártfogását.

2—2

Kiadó bolt.

Rimaszombatban, az Erzsébet-téren levő 21. számú ház bolthelyisége lakással — a melyet ekkoráig **Lakner Emil** divatárkereskedő bérelt — bármely naptól hasznbérbe kivehető.

Bérelni szándékozók a feltételeket megtudhatják **id. Gasko János** tulajdonostól.

Tanulóul

jó házból való fiú ki 2—3 gym. osztályt végzett, felvételt **Stech Kálmán** vegyes kereskedésében **Rimaszombat.**

3—3

Uj üzlet! Uj üzlet!

LÉVAY JÓZSEF

hentes Rimaszombatban (a főgimnáziummal szemben) tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy

uj hentes üzletét

megnyitotta, s naponként **friss sertés-húst, kolbászt, aprócskot,** — páczolt, paprikás, füstölt, kenyérhez való **szalonnát;** továbbá **sajtokat és hideg felvágottakat** készít. Tisztán kezelt **zsir, hárj és kocsonyahús** olcsó áron, előzékenyen lesz kiszolgálva.

Nagyobb városokban szerzett tapasztalataim remélmem engedik, hogy izletes, tisztán és kiváló figyelem mellett készített **hentes-árúim** meg fogják nyerni a nagyérdemű közönség megelégedését. — Kegyes pártfogásért esedezik

LÉVAY JÓZSEF, hentes.

2—3

Magyar királyi állami mentelepparancsnokság Debreczen.

Árlejtési hirdetmény.

695. sz. — A debreczeni m. kir. állami mentelep eperjesi, debreczeni, turia-remetei, rimaszombati, szatmár-németi és jászberényi osztályainál elhelyezett katonai legénység és menállomány részére **1901. évi november hó 1-től 1902. október hó végéig szükséglenő takarmány és egyéb cikkek** biztosítása tárgyában folyó év **augusztus hó 28-án délelőtt 10 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog alulírott mentelepparancsnokságnál megtartatni.

A szállítási feltételek úgy az alulírott mentelepparancsnokságnál, mint az egyes teleposztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére vonatkozólag felhivatik az érdekeltek figyelme a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára.

Debreczen, 1901. évi július hó.

A debreczeni m. kir. állami mentelep parancsnoksága.

1—2

FLEISCHER és TÁRSA

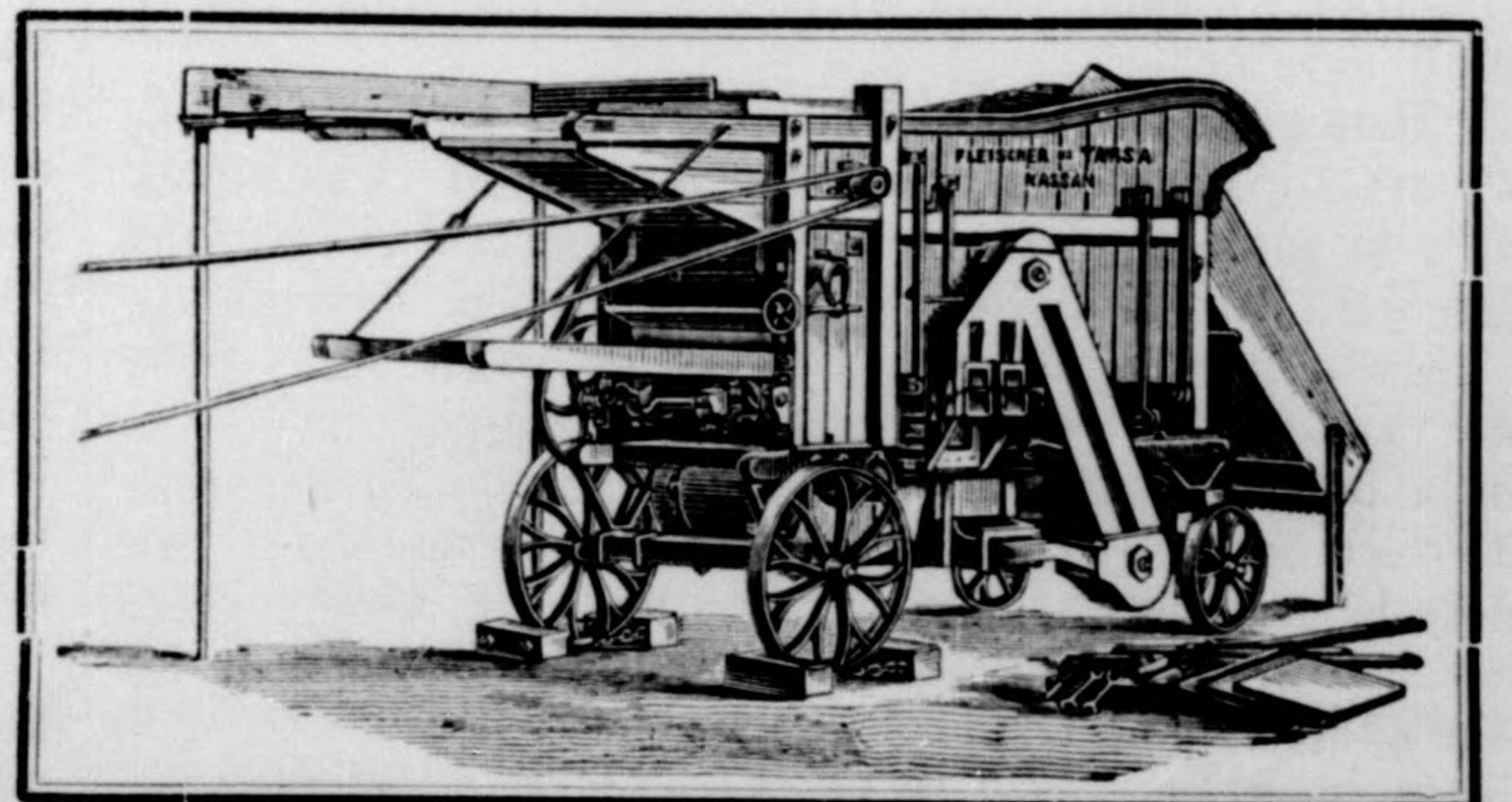
gépgyára és vasöntődeje Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával észszerűen s gondosan gyártott jöhrnevi gépeit a **nyári időnyre,** nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra

Kézi cséplőgépeit, járgányhajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékkel vagy anélkül. **Backer és magtár-rostait,** továbbá mindennemű **szivattyukat, gőz-gépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket,** m. p.: **Henze-főzők, kavaró készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat, malomberendezéseket** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletet tartjuk állandóan.** **Gazdasági gépeink képes, valamint öntődének gyártmányait árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.**

6—6